

5277
3die Søndag efter Paaske 1846
1846

Grundtvigs prædikenmanuskripter fra 1845-46, fasc. 36,
udgivet januar 2010 af Lars Toftdahl Andersen
i Grundtvig-Byens digitale bibliotek med støtte fra
Tipsmidlerne (2001) og N.F.S. Grundtvigs Fond (2010).

8 ms, 3. maj 1846

3die Søndag efter Paaske 1846

*Hellige Gud-Fader! – Dit Ord er Sandhed! Dit Ord til os er Aand og Liv! – Troens Ord, som
maa høres! ja, Himmelske Fader! giennembor Du vore Øren, saa vi høre din Søns Røst
til at leve derved og lad saa Din Helligaand føre os paa det Jævne, til vi naae Maalet hos
Dig i det Høie, hvor vi skal see Ansigt til Ansigt og Ingen skal tage vor Glæde fra os!
Bønhør os i Vorherres Jesu Navn: Fadervor! Du, som er i Himlene!*

Om en liden Stund skal I ikke see mig og atter om en liden Stund skal I see mig, thi jeg
gaaer til Faderen.

Disse Herrens Ord havde vel en ganske egen Betydning for Apostlerne, med hvem
han havde talt Ansigt til Ansigt, som en Mand med sin Næste, thi dem forkyndte han
dermed, at han snart, ja i den samme Nat skulde tages fra dem, men vilde dog ogsaa
snart, paa den tredie Dag see dem igien, før han gik til sin Fader, og at Dette virkelig
skedte, som Disiplerne endnu i den Nat, da han blev forraadt, ei kunde finde sig i, at
han virkelig døde paa Korset og virkelig opstod af Graven, med Kiød og Been, det hø-
rer visselig alle Dage til vor Troes klippefaste Grundvold, saa, kunde det rokkes, da
faldt hele Christendommen med det Samme, som Apostelen *Paulus* ogsaa udtrykkelig
vidner, sigende: var Christus ikke opstanden, da var eders Tro forgiæves, og da havde vi
aflagt falsk Vidnesbyrd om Gud; men det Andet er ligesom dette, thi skulde vi ikke selv
opstaae med Kiød og

3die Søndag efter Paaske 1846

Been, ligesom Jesus Christus opstod, da nyttede hans Opstandelse os ikke, ja, da kunde den ikke heller være sand, thi kun for vor Skyld kunde det være nødvendigt, at Guds Søn skulde døe, og kun naar han derved kunde bringe Liv og Uforkrænkelighed til os, var det mueligt, at han, som raadte selv for sit Liv, af vidunderlig Kiærlighed kunde opoffre det, hengive sit Legeme og udgyde sit Blod, saa den Opstandelse, vi har i vente, hører ligesaa fuldt til Troens Grundvold, som den Opstandelse, vi allerede har begyndt at høste Frugten af, om vi ellers *aandelig* er vakte af Dvale og opstandne fra de Døde, saa Jesus Christus lyser for os.

Kun derfor, naar vi troe begge Dele, ja, troe Alt hvad vi ved Daaben bekiende, kun da bliver Herrens Ord i Dagens Evangelium levende og trøstelige for os, thi kun da høre vi ham sige til hele sin Menighed og til os i den: om en liden Stund skal I ikke see mig, men atter om en liden Stund, da skal I see mig, thi jeg gaaer til Faderen. Da er det nemlig Meningen: om en liden Stund gaaer jeg til Faderen og sætter mig ved Hans Høire-Haand, saa I seer mig ikke med legemlige Øine, men atter om en liden Stund kommer jeg igien, fordi det er til Faderen, eders Fader saavel som min, jeg gaaer, Faderen, som vil have alle sine Børn samlede i sit Huus, derfor kommer jeg igien, saasnart jeg har beredt jer Sted, og tager eder hjem med, hvor vi skal evig see hverandre og glæde os tilsammen.

Vi veed godt, at Verden leer ad os, naar vi kalde det en liden Stund fra Herrens Himmelfart til hans Atterkomst, men det rører os ikke, fordi vi veed, det kommer nødvendig af, at Verden har intet Begreb om

3die Søndag efter Paaske 1846

den sande Evighed, men kun om en uendelig lang Tid, medens vi lære daglig af Herren at tusind Aar er for ham som en Dag, saa han kan endnu blive Aarhundreder borte og dog efter sin Regnemaade komme ligesaa snart igien som fordum, komme paa den tre-

die Dag og det endda tidlig. Verden mener vel, at hvordan end Herren regner, saa nødes vi til at føle, at efter vor egen Regning bliver Han længe borte, eftersom Menneskealdrene mellem os og Apostlerne er allerede mange og tegne til at blive endnu langt flere, saa det er Daarskab i vor Mund at kalde det en *liden Stund* som dog unægtelig er et langt større Tidsrum end vi eller nogen Slægt paa Jorden kan omspænde, det mener Verden, og den har Ret i, at Mennesket, der med al sin Herlighed er som Markens Blomst, morgenrød og aftenbleg, nødes til at ændse Tiden og finde Herrens Fraværelse lang, men Verden har Uret i, at det derfor skulde være Daarskab af os at kalde det en *liden Stund* fra Herren gik bort til Han kommer igien; thi ligesom vi kan vide, at Apostlerne fandt de tre Nætter og to Dage mellem Nadveren og Opstandelsen uendelig lange, men maatte dog med Herren kalde dem hvad de i Sandhed var, en *liden Stund*, og ligesom vi med Rette kalde vort længste Liv paa Jorden en *liden Stund*, skøndt Sorgens og Mismodens Nætter og Dage falde os umaadelig lange, saaledes kalde vi det ogsaa med Rette en *liden Stund*, Herren er borte, naar det kun er sandt, at Han efter en vis Tids Forløb kommer igien og bliver da hos os evindeligt, thi da vil og da maae vi jo i al Evighed med Ham kalde det en *liden Stund*.

Sagen er da, som sagt, kun den, at vi virkelig troer paa

3die Søndag efter Paaske 1846

Herrens Opstandelse med Kiød og Been og paa vores Opstandelse ligedan, naar Han kommer igien at blive herlig i sine Hellige og vidunderlig i alle Troende, thi gjør vi kun det, da bliver Tiden mellem de to Opstandelser os daglig kortere, og den "liden Stund" i Herrens Mund, der engang var os til Uro og til Byrde, ligesom den var Apostlerne, da de ikke vidste, hvad det skulde sige, den *liden Stund* bliver os kiær og dyrebar som en uudtømmelig Trøstens Kilde under al vor Møie paa Jorden, ligesom den var Apostlerne efter Herrens Himmelfart, da de ogsaa havde mange mørke Dage og lange Nætter, men trøstede og frydede sig dog altid ved den salige Vished, at det var kun en *liden Stund*, som Psalmisten synger: et Øieblik varer din Vrede, men Livet er i din Velbehagelighed og atter: Aftenen og Natten igiennem Graad, men om Morgen Frydesang.

Ja m. V. ogsaa her bedrager Skinnet, thi ved første Øiekast skulde man jo tænke, at de to Dage og lidt meer, da Herren først var borte fra Apostlerne, maatte falde dem kortere end de ti Dage, der var mellem hans Himmelfart og Pindsedagen, og disse ti Dage igien langt kortere end Aarene, de siden under megen Møie og Trængsel lagde tilbage i Hans Fraværelse, men vi veed, det var tvertimod, saa hvis man havde spurgt Simon Peder eller Johannes, da vilde de svaret at selv et heelt Aartusinde efter Herrens Himmelfart var dem kort imod en af Dagene, da han laae i Graven, og Grunden er jo ene den, at mens Herren laae i Graven, da vaklede *Troen* og kunde ikke bære *Haabet*, men da Herren var opstanden, da bestyrkedes *Troen* og da steg *Haabet*

3die Søndag efter Paaske 1846

daglig, og da endelig *Haabet* besejledes ved *Faderens Aand*, med den uforkrænkelige *Kiærlighed*, da var *Skillerummet* nedbrudt mellem *Tid* og *Evighed*, da var *Veien* aabnet mellem *Jorden* og *Himlen*, saa de troende *Sjæle* kunde fare op og ned med *Guds Engle*, tye til Herren, naar *Verden* blev dem for trang, udhvile sig i *Evigheden*, naar *Tiden* faldt dem for lang og *Arbeidet* for trættende, og vende styrkede og trøstede tilbage til *Jorden* og til deres *Dagværk*, visse paa, om en liden *Stund*, at komme did for evig, hvor *Hvilen* ikke afbrydes og *Glæden* aldrig borttages, og see m. V. dette er *Christi Menigheds sande Stilling* til alle *Tider*, saa naar det synes anderledes, da er det kun, fordi vi enten som egensindige *Børn* vil have vor egen *Villie*, hvad det saa end skal koste os, eller dog fordi vi, som umyndige *Børn*, ei kan modtage alt det *Gode*, den *Himmelske Fader* i Vorherres *Jesu* Navn har skiænket os.

Det Sidste er nu vist nok, for en Deel, Tilfældet med os alle, men naar kun det Første holder op, naar vi kun lade *Egensindigheden* fare, finde os i vor *Himmelske Faders* urandsagelige Raad og følge Herren hvad man kalder blindt paa hans usporlige *Veie*, da faaer den "liden *Stund*" dog daglig mere *Liv*, mere *Trøst* og *Sødhed* for os, og det er os med Alt hvad vi endnu maa ønske, som med *Kongebørn*, der føle sig visse paa deres *Faders Viisdom* og *Kiærlighed*, veed at Alt er dem vel undt og vil ikke fattes dem noget *Øieblik*, naar de er voxne og modne til værdelig at bruge det.

Ja m. V. vi er alle, saamange som troe hvad vi ved Daaben bekiende, Herrens Folk og Menighed, og dette Folk er en Slægt, der ikke blot

3die Søndag efter Paaske 1846

lever fra Han gik bort til Han kommer igien, men skal leve evindeligt med Ham i sin Herres Glæde, saa for denne Slægt varer hans Fraværelse i Sandhed kun en liden Stund, og hvor lang den skal være for os, beroer da aabenbar paa, hvorvidt vi i Aand og Sandhed føle os indfødte i dette Christne Folk og indlemmede i denne Herrens Menighed, som har himmelsk Børneret og Borgerskab, har i Ordet Aand og Liv med Gud tilfælles.

Det har været med os, som det var med Apostlerne, da Herren lae i Graven, da Hyrden var slagen og Hjorden adspredt, hver Enkelt overladt til sig selv, overvældet af Verden og hardtad opslugt af Sorgen, men det kan og det skal nu være med os, som det var med Apostlerne i de fyrretive Dage, da Herren var opstanden, da han kom og forsvandt, ligesom Lynet farer fra Øst til Vest, og som det var med dem i de ti Dage efter Himmelfarten, da de var eendragtligt forsamlede og ventede i Bøn og Haab paa Hans Forjættelse, paa *Iddaaben* som han havde sagt, de skulde faae, ei længe efter disse Dage, og er det kun saaledes med os, da er ogsaa den liden Stund, som halv forklaret, allerede et Trøstens Ord for os, thi Herren har da allerede sagt til os: Fred med eder! saa vi kunde føle, han efterlod os sin og Guds Fred, og Han har allerede aandet paa os og sagt: annammer den Helligaand, saa vi mærkede at de vidtadspredte christelige Ord og Tanker, Hjerter og Hjerner begyndte at røre sig

3die Søndag efter Paaske 1846

og nærme sig hinanden, som Israels døde Been i Prophetens Syn, saa det er os ganske vist, at om en liden Stund, saasart som mueligt, da vil det hele Legem, den hele Menighed reise sig i Aandens Kraft, og udtale Guds store og underlige Ting med alle Folks Tunger, udglødede som der staaer skrevet om Herrens rene Taler, syv Gange smeltede i Lueovnen, og see, da skal det atter lyde Apostolisk over Jordan: Herren kommer, Han kommer snart og hans Løn er med ham, denne Tids Trængsel er stakket og let, thi den er ikke værd at nævne ved Siden ad den evige Herlighed, og vi betragte ikke det Synlige, som er Timeligt, men det Usynlige, som er evigt.

Længselen efter den Christi Dag, da han vil see os igien med de samme Øine, som lukkede sig paa Korset, og som opløftede sig til Himlen da han opfoer, Dagen, der skal øiensynlig forene Folket med sin Konge og deres Glæde med Hans, Længselen derefter vil visselig ikke blive mindre men langt større, ved Udgydelsen af Faderens Aand, som er Indgydelsen af Hans brændende Kiærlighed, men jo mere det evige Livs Ord træder i Kraft hos os, des mindre regne vi Tidens Længde, thi den forsvinder hvergang vi levende ihukomme, at om en liden Stund skal Alt det Dødelige opluges af det Udødelige og det Forkrænkelige af det Uforkrænkelige, det Foranderlige af de[t] Stedsevarende,

3die Søndag efter Paaske 1846

og er det ikke engang Verden aldeles ubekiendt hvorledes Timer og Dage og Aar kan flyve og hardtad forsvinde ubemærkede, hvor Kiærlighed boer, som der staaer skrevet om Patriarken Jakob, at de syv Aar han tjende for den elskede Rachel var ham som syv Dage, hvorledes skulde det da være os tvivlsomt, at naar Guds og Jesu Christi Kiærlighed er udøst i vore Hjerter ved den Helligaand, Tiden da ret egenlig flyver og henfarer for os som en liden Stund, der knap er værd at nævne, flyver stærkere og regnes mindre, jo dybere vi føle og jo klarere det bliver os, at vi tjene, arbeide og lide for hvad vi elske, og hvad der evindeligen skal være vore Øines Lyst og vort Hjertes Glæde, den Herrens Glæde og Herlighed, som skal høre alle Hans Hellige til.

